

Πρακτικές δραστηριότητες για κοινοποίηση στην κοινότητα

Μπορούμε να κοινοποιήσουμε την υλοποίηση της δραστηριότητας με διάφορους τρόπους: στη συνέχεια προτείνονται αρκετές ενέργειες για εμπάθυνση του διαλόγου και της συζήτησης γύρω από το θέμα.

1. Έκθεση με τα απορρίμματα που έχουν συλλεχθεί *«Αναζητώντας τους συνήθεις υπόπτους..... στην παραλία μου»*

Δημιουργία έκθεσης με διάφορα είδη απορριμμάτων, χωρισμένων κατά είδος (αποτσιγάρα, μπατονέτες, καλαμάκια, καπάκια μπουκαλιών...). Θα πρέπει να δημιουργηθεί ένα υπόμνημα με το όνομα και το είδος του απορριμματος, καθώς και με το χρόνο αποδόμησής του στη θάλασσα.

Παράδειγμα της έκθεσης «Οι συνήθεις ύποπτοι»
Πηγή: Πρόγραμμα «Γαλάζια Σημαία»

2. Ανάλυση και ερμηνεία των δεδομένων που συλλέχθηκαν

Σε όλες τις δραστηριότητες, είναι σημαντικό να γίνει συλλογή, μέτρηση, ανάλυση και ερμηνεία των δεδομένων για την εξαγωγή συμπερασμάτων. Σε έναν καθαρισμό παραλίας πρέπει να ζυγίσουμε τα απορρίμματα που έχουμε συλλέξει και να ταξινομήσουμε τα είδη των απορριμμάτων κατά είδος. Δημιουργήστε γραφήματα ράβδων ή/και γραφήματα πίτας με τα υπολείμματα που βρίσκονται συχνότερα σε καθαρισμούς παραλιών. Με βάση τα αποτελέσματα που λήφθηκαν, μέσω της ανάγνωσης των γραφημάτων, μπορούμε να βγάλουμε συμπεράσματα που μας δίνουν τη δυνατότητα να σκεφτούμε συμπεριφορές και πιο βιώσιμες επιλογές για να αποφύγουμε την παραγωγή των υπολειμμάτων που βρήκαμε.

4. Γλυπτά από θαλάσσια απορρίμματα που συλλέχθηκαν

Δημιουργία διάφορων γλυπτών που να παραπέμπουν σε ιθαγενή ή ενδημικά θαλάσσια είδη της περιοχής, με χρήση των υπολειμμάτων που συλλέχθηκαν στη δραστηριότητα. Τα γλυπτά θα πρέπει να διαθέτουν περιγραφή με το όνομα του θαλάσσιου είδους, το είδος των απορριμμάτων που χρησιμοποιήθηκαν στην κατασκευή και το χρόνο αποδόμησης στη θάλασσα.

Παραδείγματα γλυπτών που έγιναν με απορρίμματα που συλλέχθηκαν στις παραλίες και στη θάλασσα
Πηγή: Skeleton Sea

5. Καμπάνια με μίνι βίντεο

Πραγματοποίηση μιας καμπάνιας με μίνι βίντεο 2 λεπτών για αφύπνιση και μεταφορά μηνύματος για το πρόβλημα των πλαστικών στη θάλασσα και τον αντίκτυπό του στο θαλάσσιο οικοσύστημα και την τροφική αλυσίδα.

A viagem interminável do
plástico e do lixo marinho

Πηγή: [Noctula noctula.pt/lixo-marinho-plastico/](https://www.noctula.pt/lixo-marinho-plastico/)

ONU: o plástico está cobrindo e destruindo nosso planeta

Πηγή: OHE: <https://www.youtube.com/watch?v=3dmZrzeg2e0>

6. Καμπάνια για αφίσα με φωτογραφίες

Δημιουργήστε μια καμπάνια για να διαλέξει η σχολική κοινότητα την καλύτερη αφίσα για το θέμα. Ανάπτυξη των προδιαγραφών για την αφίσα. Π.χ.: κάθετη διάταξη, μέγεθος A3, μία πρόταση. Προβολή των αφισών της καμπάνιας στο σχολείο (έκθεση) και στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

Για την επιλογή της καλύτερης αφίσας, μπορείτε να χρησιμοποιήσετε μια κριτική επιτροπή (π.χ. Επιτροπή του Προγράμματος Eco-Schools) ή τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης (Facebook ή Instagram). Η αφίσα που θα επιλεγεί από το σχολείο θα χρησιμοποιηθεί αργότερα για διάδοση στην κοινότητα: δημοτικό συμβούλιο, παραλίες, δημοτικές υπηρεσίες, κ.λπ.

Diogo Ribeiro; Inês Santos; Inês Martins; Mariana Ferreira; Tatiana Vicente; Tomás Oliveira. Escola Básica e Secundária de Canelas. Trabalho premiado no YRE International Competition 2019. jra.abae.pt

Tomás Oliveira. Escola Básica e Secundária de Canelas. jra.abae.pt

7. Ομιλία για τα θαλάσσια απορρίμματα

Διοργανώστε μια ομιλία για τα θαλάσσια απορρίμματα για τη σχολική κοινότητα ή/και την τοπική κοινότητα, όπου θα αναφερθούν τα αποτελέσματα της δραστηριότητας καθαρισμού παραλίας. Καλέστε ορισμένους φορείς που σχετίζονται με το θέμα των θαλάσσιων απορριμμάτων, π.χ. APLM, OSPAR, Plasticus Maritimus, Πρόγραμμα «Γαλάζια Σημεία».

Τέλος, θα πρέπει να δοθεί χρόνος για συζήτηση με αντικείμενο πιθανές λύσεις του προβλήματος.

8. Παιχνίδι ρόλων

Περιλαμβάνει τη διοργάνωση μιας συζήτησης για ένα πρόβλημα-ζήτημα που σχετίζεται άμεσα ή

έμμεσα με τα θαλάσσια απορρίμματα.

Παραδείγματα προβλημάτων-ζητημάτων:

- Θα πρέπει οι ψαράδες να πληρώνουν κάποιο τέλος κάθε φορά που βγαίνουν στη θάλασσα επειδή παράγουν θαλάσσια απορρίμματα;
- Θα πρέπει οι καπνίζοντες να πληρώνουν τέλος κάθε φορά που ανάβουν τσιγάρο, ακόμα και αν δεν το πετούν κάτω, επειδή τα αποτσίγαρα είναι το πιο προβληματικό από τα θαλάσσια απορρίμματα;
- Θα πρέπει να απαγορευτούν τα καλλυντικά προϊόντα λόγω της θαλάσσιας ρύπανσης από μικροπλαστικά;
- Θα πρέπει να καταργηθεί το πλαστικό σε όλο τον κόσμο;

Η συζήτηση αναπτύσσεται με τη συμμετοχή συντονιστή και αρκετών χαρακτήρων ανθρώπων που εμπλέκονται άμεσα ή έμμεσα στην παραγωγή, τη συλλογή, την αναφορά, τη διαχείριση (θαλάσσιων) απορριμμάτων, την έρευνα ή την εκπαίδευση/την ευαισθητοποίηση σχετικά με το πρόβλημα των απορριμμάτων γενικά ή/και των θαλάσσιων απορριμμάτων ειδικά. Κάθε συμμετέχων ή συμμετέχουσα θα πρέπει να ερευνήσει το θέμα και τις γνώμες, τις συμπεριφορές, τις αξίες και τις στάσεις των χαρακτήρων των ανθρώπων. Κατά τη διάρκεια της συζήτησης, θα πρέπει να ταξινομήσουν, ει δυνατόν, τους χαρακτήρες με βάση τα ρούχα και άλλα βοηθήματα.

Ενδεικτικοί χαρακτήρες:

- Βιομηχανικός φορέας – επί του παρόντος παραγωγός πλαστικών απορριμμάτων, αλλά μπορεί να δεχτεί να αναδιαμορφώσει την παραγωγή του. Ωστόσο, ισχυρίζεται ότι το πρόβλημα δεν είναι τα πλαστικά αλλά ότι οι άνθρωποι δεν τα βάζουν στη «σωστή θέση».
- Τεχνικός περιβαλλοντικού φορέα – διαφωτίζει με τις πληροφορίες του. Θυμίζει κάποια νούμερα και τι έχει γίνει ήδη.
- Πανεπιστημιακός/ή ερευνητής/τρια - η δουλειά του/της αναπτύσσεται γύρω από τα μικροπλαστικά και τις λύσεις. Παρουσιάζει γεγονότα σχετικά με αυτό που ερευνάτε: μια «μαγική» λύση για τον καθαρισμό των ωκεανών.
- Περιβαλλοντολόγος – συνηγορεί υπέρ της εκπαίδευσης και της απαγόρευσης που θεωρεί αποτελεσματικές στρατηγικές. Διακηρύσσει το επείγον της λήψης μέτρων

- Ψαράς– αναφέρεται στη μείωση της αλιείας και στις ανάγκες αποζημίωσης παρά στα πρόστιμα. Αναφέρεται στη φροντίδα που δείχνει στη θάλασσα και τονίζει ότι άλλοι ευθύνονται για τα θαλάσσια απορρίμματα.
- Τουρίστας αρ. 1 – λατρεύει τις παραλίες της χώρας, αλλά καταναλώνει γρήγορο φαγητό στην παραλία και δεν παίρνει πάντα μαζί του τα σκουπίδια, γιατί ξέρει ότι θα τα μαζέψουν επειδή ανήκουν στις παραλίες του Προγράμματος «Γαλάζια Σημαία». Καπνίζει στην παραλία και θάβει τα αποτσίγαρα στην άμμο
- Τουρίστας αρ. 2 – αναζητά άγριες και ερημικές παραλίες. Καθαρίζει την παραλία που επισκέπτεται καθημερινά. Αποφάσισε μαζί με τοπικό σχολείο να κάνει μια καμπάνια που να δίνει βιοδιασπώμενα σταχτοδοχεία σε τουρίστες.

Συντονιστής/τρια- παρουσιάζει το επιλεγμένο θέμα/πρόβλημα, προσπαθεί να ακούσει τις διαφορετικές γνώμες πάνω στο θέμα, φροντίζει να υπάρχει χρόνος για να έχουν όλοι την ευκαιρία να μιλήσουν, δίνει το συμπέρασμα και λήγει τη συζήτηση.

Αποτέλεσμα:

Το «Παιχνίδι» ή η «Προσομοίωση» θα πρέπει να διαρκέσει 30 με 45 λεπτά και ο συντονιστής ή η συντονίστρια παίζει σημαντικό ρόλο στην εισαγωγή της προβληματικής και των διαφορετικών χαρακτήρων.

Μπορείτε να βιντεοσκοπήσετε τη δραστηριότητα και μετά να την διερευνήσετε, να τη συζητήσετε και να τη μοιραστείτε.

9. Καμπάνια Beat the Micro Bead

Εξερεύνηση του ισότοπου του Beat the Micro Bead, ιδίως της λίστας/αναγνώρισης των μικροσφαιριδίων. Τα συστατικά είναι συνήθως γραμμένα στα αγγλικά: Πολυαιθυλένιο (Polyethylene PE), νάιλον -12/6/66 (Nylon-12/6/66), πολυπροπυλένιο (Polypropylene PP), νάιλον-11 (nylon-11), πολυ (μεθακρυλικός μεθυλεστέρας) (PMMA), νάιλον-6 (nylon-6), τερεφθαλικό πολυαιθυλένιο συμπολυμερούς (copolymer polyethylen terephthalate PET).

Συμβουλευτείτε τη λίστα προϊόντων που έχει ήδη εντοπίσει η Πορτογαλία ότι περιέχουν μικροσφαιρίδια.

Πηγή: <https://www.aplixomarinho.org/beat-the-microbead-1>

Ορισμένα βασικά ζητήματα:

- Τι είναι τα μικροσφαιρίδια (μικροπλαστικά);
- Χρησιμοποιούμε και στέλνουμε αυτούς τους ρύπους στη θάλασσα καθημερινά; Με τι μορφή;
- Είναι πρόβλημα τα μικροσφαιρίδια;
- Αν τα μικροσφαιρίδια είναι πρόβλημα, τι κάνεις για να ελαχιστοποιήσεις ή να λήξεις αυτό το πρόβλημα;

Ανάπτυξη μιας λίστας με τα είδη καλλυντικών και άλλων προϊόντων που πιθανώς περιέχουν μικροσφαιρίδια στη σύνθεσή τους και τα οποία συνήθως χρησιμοποιούνται από νέους ανθρώπους ή/και την οικογένεια. Παράδειγμα: προϊόντα μηχανικής και χημικής απολέπισης προσώπου και σώματος, προϊόντα για βαθύ καθαρισμό, οδοντόκρεμα (παιδική και ενηλίκων).

Δημιουργία ενός πίνακα με τη λίστα που ανέπτυξε η ομάδα της τάξης και προσθήκη των παρακάτω:

- μιας στήλης για τη συμπλήρωση πληροφοριών για τη μάρκα/τον κατασκευαστή που προέκυψαν από τον «έλεγχο», μιας στήλης για το χρώμα (κόκκινο, κίτρινο ή πράσινο) του προϊόντος, αν

περιέχεται στη λίστα αυτών που προσδιορίζει η Πορτογαλία, στηλών για την επισήμανση των πιο κοινών (και άλλων) συστατικών.

Πραγματοποιήστε «έλεγχο» για ανάλυση των προϊόντων που περιλαμβάνονται στον πίνακα που ανέπτυξε η τάξη. Μπορεί να γίνει από κάθε άτομο ξεχωριστά ή σε μικρές ομάδες.

Κάθε μαθητής/τρια ή μικρή ομάδα μπορεί να κάνει αναζήτηση για τουλάχιστον 4 προϊόντα. Αναλύστε ορισμένα διαφοροποιημένα προϊόντα (τζελ, κρέμες, οδοντόκρεμα...).

Ελέγξτε τη σύνθεση του προϊόντος με βάση την ετικέτα του.

Απαραίτητα υλικά: πίνακας που έκανε η τάξη σε μορφή λίστας ελέγχου για τη συμπλήρωση διάφορων προϊόντων, λίστα που θα βοηθήσει στην ανεύρεση των ονομάτων των στοιχείων των μικροσφαιριδίων [[πραγματοποιήστε λήψη εδώ](#)]

Υπόθεση 1: στο μπάνιο του σπιτιού των μαθητών (με την άδεια των γονέων).

Υπόθεση 2: σε σουπερμάρκετ, παραδοσιακό κατάστημα ή άλλο μέρος όπου μπορεί κανείς να αναλύσει τις ετικέτες των προϊόντων που περιλαμβάνονται στη λίστα που δημιουργήθηκε.

10. Παιχνίδι αντιστοίχισης θαλάσσιων απορριμμάτων

Περιγραφή: Το παιχνίδι αυτό έχει στόχο να αυξήσει τη γνώση και την επίγνωση των πιο συχνών ειδών θαλάσσιων απορριμμάτων μέσα από το παιχνίδι, αλλά και με παιδαγωγικό τρόπο. Πρόθεσή του είναι να γνωστοποιήσει τις αιτίες, τις επιπτώσεις στο περιβάλλον, το χρόνο αποδόμησης των υπολειμμάτων και τις πιθανές λύσεις για την αποφυγή κατανάλωσης αυτών των απορριμμάτων.

Οδηγίες: Το παιχνίδι αποτελείται από μια οθόνη μεγέθους A1 με έναν πίνακα όπου θα πρέπει να αντιστοιχιστούν 20 ξεχωριστά αντικείμενα-εικόνες ως προς το είδος των απορριμμάτων που συναντάται συχνότερα στη θάλασσα, την προέλευσή τους, τον αντίκτυπο που έχουν στο περιβάλλον, το χρόνο αποδόμησης στη θάλασσα και τη λύση για την αποφυγή της κατανάλωσης και της παραγωγής τους. Το άτομο που παρουσιάζει το παιχνίδι έχει μια σακούλα με τα αντικείμενα και κάθε παίκτης ή παίκτρια αφαιρεί ένα αντικείμενο το οποίο πρέπει να τοποθετήσει σωστά στον πίνακα. Το παιχνίδι αυτό μπορεί να προσαρμοστεί έτσι ώστε να μπορούν να συμμετάσχουν ταυτόχρονα δύο ομάδες. Η ομάδα που θα τοποθετήσει τις εικόνες στον πίνακα σωστά και στον καλύτερο δυνατό χρόνο, κερδίζει.

Απορρίμματα	Προέλευση	Αντίκτυπος	Χρόνος αποδόμησης	Λύση
	Αποσιγάρα στο έδαφος	7000 κομμάτια ρίχνονται στο έδαφος κάθε λεπτό	> 5 χρόνια	Φορητά σταχτοδοχεία
	Ποτά με πλαστικό καλαμάκι	Κατά μέσο όρο, κάθε άνθρωπος χρησιμοποιεί 1 την ημέρα και δεν είναι ανακυκλώσιμα	250 χρόνια	Επαναχρησιμοποίηση καλαμάκια, για παράδειγμα από μέταλλο ή μπαμπού.
	Πλαστικές μπατονέτες μέσα στην τουαλέτα	60% των απορριμμάτων που προέρχονται από νερό που απορρίπτεται	500 χρόνια	Βιοδιασπώμενες μπατονέτες, για παράδειγμα από μπαμπού.
	Τενεκεδάκια σόδας	Δεν απορρίπτονται στον κάδο ανακύκλωσης παρότι είναι 100% ανακυκλώσιμα	200 χρόνια	Κατανάλωση νερού από επαναχρησιμοποίηση μπουκάλι

Απορρίμματα	Προέλευση	Αντίκτυπος	Χρόνος αποδόμησης	Λύση
	Καλλυντικά προϊόντα με μικροπλαστικά	Κατάποση από θαλάσσια είδη	Δεν προσδιορίζεται	Φυσικά προϊόντα
	Απρόσεκτη χρήση δικτύων ψαρέματος από ψαράδες	Εγκλωβισμός μεγάλων θαλάσσιων ειδών	400 χρόνια	Ανακύκλωση των δικτύων ψαρέματος

Παράδειγμα (πλαστικές μπατονέτες):

